

“Iată stau la ușă și bat. De va auzi cineva glasul Meu și va deschide, voi intra la el, și voi cina cu el și el cu Mine” (Apocalipsa 3, 20)

Numărul 137 (2016), Duminica a 25-a după Rusalii
(Pilda samarineanului milostiv)

Evanghelia: Luca 10, 25-37*

În vremea aceea un învățător de lege s'a ridicat, ispitindu-L pe Iisus și zicând: „Învățătorule, ce să fac ca să moștenesc viața de veci?” Iar El i-a zis: „Ce este scris în lege?, cum citești?” Iar el, răspunzând, a zis: „**Să iubești pe Domnul Dumnezeu tău din toată inima ta și din tot sufletul tău și din toată puterea ta și din tot cugetul tău; iar pe aproapele tău, ca pe tine însuși**”. Iar El i-a zis: „Drept ai răspuns; fă aceasta și vei fi viu”. Dar el, voind să se îndreptățească pe sine, l-a zis lui Iisus: „Și cine este aproapele meu?” Iar Iisus, răspunzând, a zis: „Un om cobora de la Ierusalim la Ierihon și a căzut între tâlhari care, după ce l-au dezbrăcat și l-au rănit, au plecat, lăsându-l aproape mort. Iar din întâmplare un preot cobora pe calea aceea, și văzându-l, a trecut pe-alături. Tot așa și un levit, ajungând în locul acela și văzând, a trecut pe-alături. Iar un samarinean care mergea pe cale a venit la el și, văzându-l, i s'a făcut milă; și apropiindu-se, i-a legat rănilor, turnând pe ele untdelemn și vin; și punându-l pe dobitocul său, l-a dus la un han și i-a purtat de grijă. Și a doua zi, scoțând doi dinari, i-a dat hangiului și i-a zis: Ai grijă de el; și ceea ce vei mai cheltui ți-i voi da eu când mă voi întoarce. Care din aceștia trei ți se pare că a fost aproapele celui căzut între tâlhari?” Iar el a zis: „Cel care și-a făcut milă cu el”. Iisus i-a zis: „Mergi și fă și tu asemenea!”

*)Texte preluate din ediția jubiliară a Sfântului Sinod, 2000, citată pe scurt: Biblia Bartolomeu

Iubirea teoretică și iubirea "departelui"

Pr. Constantin Coman

(...) cine este aproapele meu? Este o întrebare la care Mântuitorul Hristos răspunde printr-o pildă, redând o întâmplare ipotetică sau poate chiar reală. Concluzia acestei întâmplări o trage chiar întrebătorul. Astăzi, în jurul nostru este multă suferință. Vedem și luăm contact cu suferința și noi, în mod real, lângă noi, dar și prin mass-media. (...) **Comunicarea aceasta aproape simultană a informației despre un eveniment neplăcut, petrecut undeva departe de noi, s-ar părea că ne aduce aproape de evenimentul respectiv, că ne transformă în aproapele celui căzut între tâlhari. Dar nu este chiar așa. Distanța se păstrează, tocmai pentru că noi suntem în imposibilitatea de a face ceva practic.** Este o provocare foarte mare într-adevăr, pentru că, tot așezându-ne în postura de compătimitori sau solidari de la distanță, este foarte posibil să ne tocim sensibilitatea față de astfel de situații și de eroii lor. Intervine o anumită inerție, o rutină.

Apoi, mai există un risc, acela al liniștirii conștiinței. Ne tot spunem în sinea noastră, că dacă am fi fost la fața locului am fi făcut ceva, n-am fi stat cu mâinile încrucișate. Nu trebuie să fim chiar atât de siguri. Se poate instala chiar o ușoară ipocrizie. Tot având noi compasiune pentru cei de departe, ne convingem că suntem sensibili, buni la suflet, miloși, iubitori și tragem concluzia inevitabilă că, în situația în care nu ne manifestăm ca atare, față de cei din jurul nostru, atunci respectivii sunt de vină. Dacă am fi un pic onești cu noi înșine, am putea observa că iubim mai mult pe cei de departe decât pe cei de aproape. În situația aceasta ar trebui să recunoaștem că dragostea noastră este mai curând una teoretică, decât una aplicată. Sau, chiar ipocrită! Putem face ceva și de la distanță pentru cei în neazuri și în nevoi... **Din perspectiva noastră creștinească, cel care este martor, chiar și prin intermediul televizorului, al unor astfel de evenimente poate să se roage lui Dumnezeu. Rugăciunea este mult mai mult decât o compasiune pasivă. Să se așeze în genunchi, să-și aprindă candela, să-și aprindă lumânarea și să spună lui Dumnezeu: "Doamne, eu nu pot să ajung acolo, dar Tu poți să ajungi, Te rog pe Tine, prin sfinții Tăi, prin îngerii Tăi și prin Maica Domnului, fă ceva!"** Cred că gestul acesta, creștinește vorbind, ar fi o ieșire din inerția nefăptuirii, a compasiunii și a solidarității pasive, ar fi o ieșire mult folositoare. (...)

Atât textul original cât și versiunea românească vorbesc despre aproapele cu sensul propriu, adică cel de lângă tine. În limba greacă termenul este plision. Și nu este deloc întâmplător. Evangheliile nu folosesc termenul semenul nostru, pentru că este mult mai general și mai abstract. Discursul Mântuitorului este extrem de aplicat. Se adresează direct ascultătorului sau cititorului și-l invită la lucruri foarte concrete. Aș dori să reținem acest lucru. Mântuitorul vorbește cu tot dinadinsul despre cel de

lângă noi și ne cere pe acesta să-l avem în vedere înainte de orice. **De cele mai multe ori, pe cel de lângă noi, cu nevoile sau necazurile lui, poate mai mici decât cele pe care le vedem la televizor, nu ne este la îndemână a-l ajuta. Spre el ne cheamă, de fapt, Mântuitorul Hristos să luăm aminte, spre cel de lângă noi, nu spre cel de la distanță, pe care nu-l putem ajuta. Cel de lângă noi reprezintă provocarea imediată a relației, a mediului în care suntem chemați să ne producem, a spațiului în care suntem chemați să împlinim poruncile lui Dumnezeu.** Paradoxal, în zona relației cu aproapele, găsim foarte multe justificări de a nu fi solidari, de a nu arăta prea multă compasiune, de a nu arăta prea multă dragoste și ajutor. De ce? Pentru că cel de lângă noi, de foarte multe ori ne irită, ne deranjează, are chiar revendicări la adresa noastră, are și nedreptăți. **În fapt, omul când este aproape de noi, ne și deranjează. El ne este foarte drag când este departe, pentru că nu ne cere mare lucru sau dacă ne cere, neputând noi să-l ajutăm, compasiunea, cu care am început discuția, pare a fi suficientă.** De aceea Mântuitorul Hristos se luptă, în primul rând, în Evanghelia Sa cu ipocrizia. Este foarte clar în porunca Sa: "Să iubești pe aproapele tău...!" Ești chemat să-i iubești pe cei de lângă tine, începând cu soțul, cu soția, cu copiii, cu tata, cu mama, cu vecinii, cu colegii și după aceea pe cei de la distanță, dacă îți mai rămâne suficientă forță.

(...) binele nu se poate face fără jertfă. Jertfa ce înseamnă? Înseamnă să renunți la interesul tău imediat pentru a te preocupa de celălalt. Adică intri în sfera interesului altcuiva. Într-o situație ca aceea din parabola noastră, tu nu ai un interes personal, dar aproapele tău are nevoie vitală de ajutorul cuiva. Atunci, tu renunți la interesul tău și te îndrepti spre celălalt. Dacă se face acest gest, desigur în libertate, el se cheamă jertfă, sacrificiu, iar sacrificiul este temelia filozofiei noastre de a trăi, a creștinilor, filozofie care este recapitulată în Sfânta Cruce. Crucea înseamnă sacrificiu de sine, înseamnă jertfă. La jertfă ne cheamă Mântuitorul Hristos, iar binele, într-adevăr, cere întotdeauna sacrificiu. Nu putem face un bine cuiva fără sacrificiu. (...) eu recomand credincioșilor mei la biserică, celor care se spovedesc la mine, tinerilor cu care mă întâlnesc pentru a ne sfătui, să-și sporească atenția pentru a depista pe cei cu adevărat nevoiași din jurul lor: "Luați aminte, le spun, că oamenii care au nevoie de voi, de ajutorul vostru, sunt de cele mai multe ori în jurul vostru, trimiși de Dumnezeu. Vi-i scoate Dumnezeu în cale. Fiți suficient de vigilenți ca la aceștia să reacționați. **Cei cu adevărat nevoiași sunt de obicei foarte rușinoși, sunt bine crescuți, au un bun simț exagerat, și suferă fantastic de mult.** Să luăm aminte la vecinii noștri, la oamenii cu mulți copii pe care îi putem descoperi. Sunt lângă noi aceia care au nevoie de ajutorul nostru. Se îngrijește Dumnezeu să-i trimită, acolo unde este un suflet generos gata să ajute.

Sursa: **Pr. Constantin Coman**, *Dreptatea lui Dumnezeu și dreptatea oamenilor*, Ed. Bizantină, București, 2010

Vitamine duhovnicești

Jertfa pentru aproapele îmi ajută la mântuire

Minunea se face atunci când participă cineva la durerea celuilalt. Toată problema este să-l simți pe celălalt ca pe fratele și să te doară pentru el. Durerea aceasta îl mișcă pe Dumnezeu și face minunea. **Pentru că nu există nimic altceva care să miște pe Dumnezeu, ca noblețea, adică jertfa. Dar în vremea noastră este rară noblețea, pentru că a intrat iubirea de sine, interesul.** Rar se află un om să spună: "Să dau rându-meu celuilalt și lasă să mă întârzie eu". Puține sunt sufletele acestea binecuvântate care se gândesc la celălalt. Chiar și la oamenii duhovnicești există un duh potrivnic, duhul nepăsării. Binele este bine, dar numai atunci când cel ce îl face jertfește ceva din sine: somn, odihnă etc. De aceea a spus Hristos: "din sărăcia ei...". **Atunci când sunt odihnit și fac binele, asta nu are valoare. Dar atunci când sunt obosit și când cineva îmi cere, de pildă, să-i arăt drumul și o fac, atunci are valoare. Sau când sunt sătul de somn și merg să stau noaptea cu cineva care are nevoie de ajutor, asta nu are mare valoare. Dacă-mi place și vorba, pot să fac asta ca să mă bucur de tovărășie, să mă destind puțin. Dar dacă sunt obosit și fac o jertfă, ca să ajut pe cineva, simt o bucurie paradisiacă. Atunci mă bombardează binecuvântarea lui Dumnezeu!** Atunci când cineva se îngreuiază nu numai să facă o slujbă cui-va, ci chiar să facă o treabă pentru el însuși, unul ca aceasta se obosește cu odihna. Cel care are un duh de jertfă, dacă ar vedea, de pildă, pe cineva care nu are putere trupească lucrând și ostenindu-se, îi va spune: "Stai puțin să te odihnești", și-i va face el treaba aceluia. Cel slab se va odihni trupește, iar celălalt va simți odihnă duhovnicească. Orice face cineva, s-o facă cu toată inima sa, altfel nu se schimbă duhovnicește. **Orice se face din inimă, nu obosește. Inima este ca un motor care se încarcă; cu cât lucrează mai mult, cu atât se încarcă mai mult. Vezi, și drujbele, atunci când taie vreo buturugă moale, fac "vru..." și se opresc; iar când taie vreuna sănătoasă, se zoresc, se încarcă și lucrează.** Și nu numai când dăm, dar și când trebuie să luăm ceva, să nu ne gândim la noi înșine, ci să căutăm totdeauna ce odihnește pe celălalt suflet. Să nu existe înlăuntrul nostru nesațiu, să nu avem gândul că suntem îndreptățiți să luăm oricât vrem și să nu rămână nimic pentru celălalt.

-Părinte, iarăși e vorba de duhul jertfei.

-Dar în viața duhovnicească toată cheia este aici. Și știi ce bucurie simte omul atunci când se jertfește? Nu-și poate exprima bucuria ce o simte. **Din jertfă iese bucuria cea mai înaltă. Numai atunci când se jertfește, se înrudește cu Hristos, pentru că Hristos este jertfă.** Omul, de aici trăiește raiul sau iadul. Cel care face binele se veselește, deoarece este răsplătit cu mângâierea dumnezeiască. Cel care face răul suferă.

Sursa: **Cuv. Paisie Aghioritul**, *Trezire duhovnicească*, Ed. Evanghelismos, 2003